

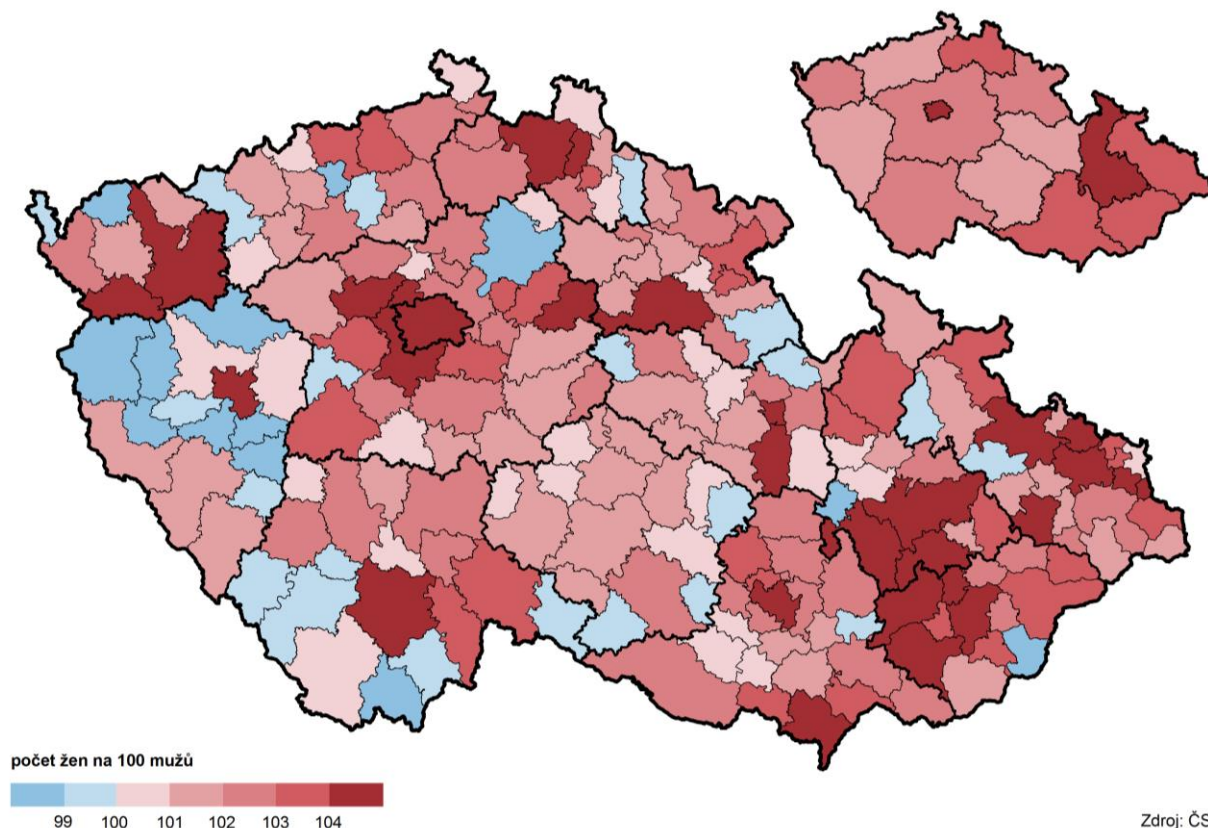
1. Demografické charakteristiky

Mezi obyvateli dlouhodobě početně převažují ženy nad muži. Podíl žen na celkovém počtu obyvatel je v Praze nejvyšší ze všech krajů Česka. Díky většímu počtu narozených dětí než zemřelých osob a stárnutí populace dochází v posledních letech ke zvyšování podílu dívek i chlapců ve věku 0–14 let a žen a mužů ve věku 65 let a více. Populace žen i mužů v Praze je po Středočeském kraji nejmladší v Česku. Mezi cizinci dlouhodobě početně převažují muži nad ženami. Podíl cizinek resp. cizinců na celkovém počtu žen resp. mužů je v Praze výrazně vyšší než v ostatních krajích. Dlouhodobě se živě rodí více chlapců než dívek. Podíl dětí narozených mimo manželství se dlouhodobě zvyšuje, avšak v mezikrajském srovnání je nejnižší ze všech krajů. Mezi zemřelými osobami dlouhodobě převažují ženy nad muži. V Praze je nejvyšší podíl zemřelých žen na celkovém počtu zemřelých osob v mezikrajském srovnání. Přírůstek stěhování u žen i mužů dlouhodobě kolísá, vliv na to má zejména migrace cizinců.

Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví, změny věkové struktury, index stáří

Počet obyvatel hl. m. Prahy se mezi lety 2009 a 2018 zvýšil z 1 249 026 na 1 308 632, tj. o 4,8 %. Ve všech letech sledovaného období početně převažovaly ženy nad muži a jejich podíl na populaci hl. m. Prahy se pohyboval v rozmezí 51,3–51,5 %. K 31. 12. 2018 žilo na území hl. m. Prahy celkem 1 308 632 obyvatel, z toho bylo 670 623 žen, tj. 51,2 %. Podíl žen byl v mezikrajském srovnání v roce 2018 nejvyšší právě v hl. m. Praze, po kterém následovaly kraje Olomoucký, Zlínský a Jihomoravský (51,0 %). Podíl žen v ČR jako celku byl ještě nižší, dosahoval hodnoty 50,8 %.

Počet žen na 100 mužů podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2018

V období let 2009–2018 došlo u mužů i žen ke zvýšení podílu osob ve věkových skupinách 0–14 let a 65 a více let a k poklesu podílu osob ve věku 15–64 let. Mezi lety 2009 a 2018 vzrostl počet mužů ve věku 0–14 let o 3,5 p. b. (tj. o 26 309 osob) a ve věku 65 a více let o 2,8 p. b. (tj. o 21 696 osob), avšak jejich počet ve věku 15–64 let klesl o 6,3 p. b. (tj. o 18 312 osob). U žen se ve stejném období zvýšil jejich počet ve věkové skupině 0–14 let o 3,2 p. b. (tj. o 25 121 osob) a ve věkové kategorii 65 a více let o 2,8 p. b. (tj. o 24 358 osob), ovšem

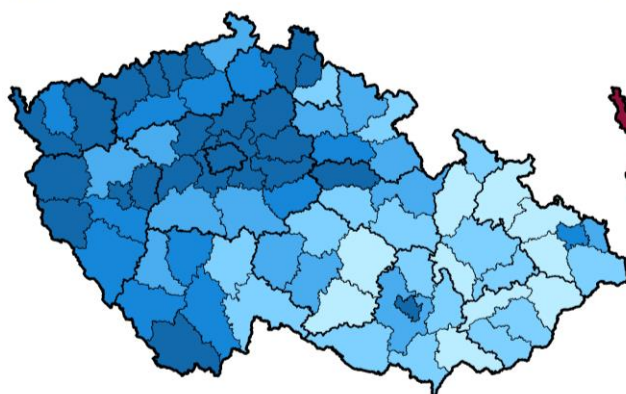
snížil se počet žen ve věku 15–64 let o 6,0 p. b. (tj. o 19 566). Ve srovnání s ostatními kraji patřila věková struktura mužů i žen v hl. m. Praze v roce 2018 k nejmladším. Podíl mužů ve věku 0–14 let byl v hl. m. Praze třetí nejvyšší (16,6 %), a to po krajích Středočeském (18,3 %) a Libereckém (16,9 %). Zastoupení mužů ve věkové skupině 65 a více let bylo v hl. m. Praze druhé nejnižší (16,0 %) ve srovnání s ostatními kraji, a to hned po kraji Středočeském (15,8 %). Podíl mužů ve věku 15–64 let byl v hl. m. Praze v rámci krajů druhý nejvyšší (67,3 %), vyšší podíl vykazoval pouze Moravskoslezský kraj (67,7 %). Zastoupení žen ve věkové skupině 0–14 let bylo v hl. m. Praze sice podprůměrné v rámci ČR a mezi kraji až sedmé nejvyšší (15,0 %), zato podíl žen ve věku 65 a více let byl druhý nejnižší (21,6 %) ze všech krajů, a to po Středočeském kraji (20,6 %). Podíl žen ve věkové skupině 15–64 let byl v hl. m. Praze ze všech krajů nejvyšší (63,4 %).

Mezi muži a ženami lze sledovat rozdíly v jejich početním zastoupení jako celku i v jednotlivých věkových skupinách, protože jejich věková struktura je odlišná. V dlouhodobém období bylo celkově více žen než mužů. Mezi lety 2009 a 2018 byl počet žen připadajících na 100 mužů nejvyšší v roce 2013 (106,3 žen na 100 mužů) a naopak nejnižší v roce 2018 (105,1 žen na 100 mužů). Ve věkové skupině 0–14 let bylo dlouhodobě méně žen než mužů. V letech 2009–2018 připadalo nejvíce žen na 100 mužů v roce 2016 (95,1 žen na 100 mužů) a naopak nejméně v roce 2015 (94,6 žen na 100 mužů). Ve věkové kategorii 15–64 let byl dlouhodobě počet žen a mužů velice vyrovnaný. Mezi lety 2009 a 2018 připadalo nejvíce žen na 100 mužů v roce 2014 (100,4 žen na 100 mužů) a naopak nejméně v roce 2018 (99,0 žen na 100 mužů). Ve věku 65 a více let bylo dlouhodobě výrazně více žen než mužů. Přitom však v průběhu let docházelo ke snižování počtu žen připadajících na 100 mužů. V období let 2009–2018 připadalo nejvíce žen na 100 mužů v roce 2009 (202,5 žen na 100 mužů) a naopak nejméně v roce 2018 (187,9 žen na 100 mužů).

Počet cizinců v hl. m. Praze se v období let 2009–2018 zvýšil o 57 472 osob (tj. o 38,8 %), a to z 148 123 osob v roce 2009 na 205 595 osob v roce 2018. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel hl. m. Prahy se tak mezi lety 2009 a 2018 zvýšil o 3,9 p. b., a to z 11,9 % v roce 2009 na 15,7 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel v hl. m. Praze jednoznačně nejvyšší ze všech krajů a výrazně nad průměrem pro ČR, který byl 5,3 %. Podíl cizinců-mužů na celkovém počtu mužů se mezi lety 2009 a 2018 zvýšil o 3,4 p. b. ze 14,0 % na 17,4 %. Podíl cizinek na celkovém počtu žen se od roku 2009 zvýšil z 9,9 % na 14,1 % v roce 2018. Ženy se na celkovém počtu cizinců v hl. m. Praze ve všech letech sledovaného období 2009–2018 podílely menším podílem než muži. Podíl žen na celkovém počtu cizinců se zvýšil od roku 2009 ze 42,6 % na 46,0 % v roce 2018. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl podíl žen na celkovém počtu cizinců v hl. m. Praze nejvyšší v rámci krajů a vyšší než průměr pro ČR, který byl 43,2 %.

Cizinci podle pohlaví a okresů k 31. 12. 2018

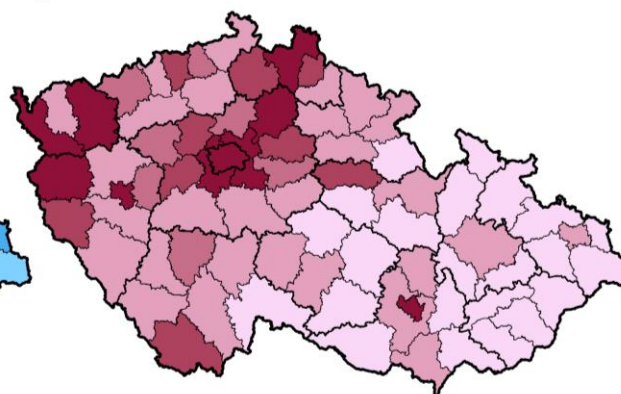
Muži

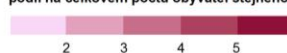
podíl na celkovém počtu obyvatel stejného pohlaví (%)

Ženy

podíl na celkovém počtu obyvatel stejného pohlaví (%)

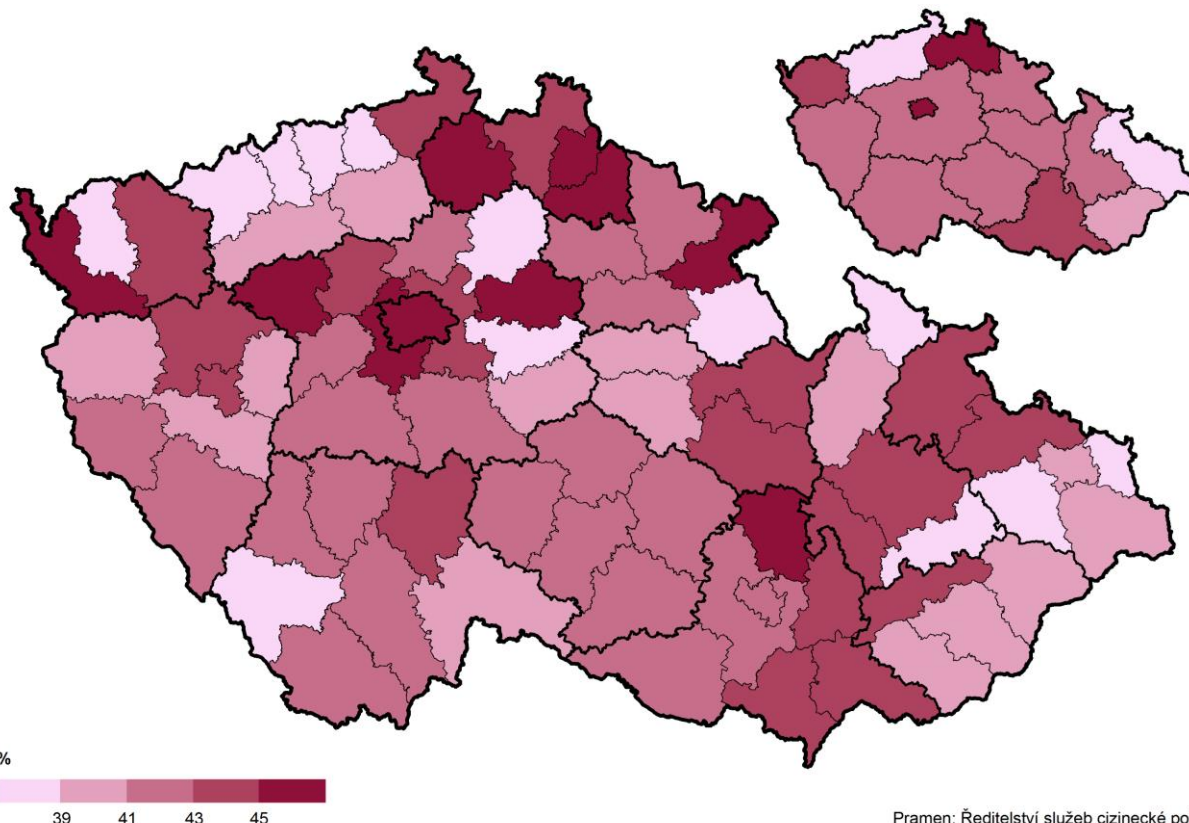

Pramen: Ředitelství služeb cizinecké policie

Počet cizinců v hl. m. Praze se v období let 2009–2018 zvýšil o 57 472 osob (tj. o 38,8 %), a to z 148 123 osob v roce 2009 na 205 595 osob v roce 2018. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel hl. m. Prahy se tak mezi lety 2009 a 2018 zvýšil o 3,9 p. b., a to z 11,9 % v roce 2009 na 15,7 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání

v roce 2018 byl podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel v hl. m. Praze jednoznačně nejvyšší ze všech krajů a výrazně nad průměrem pro ČR, který byl 5,3 %. Podíl cizinců-mužů na celkovém počtu mužů se mezi lety 2009 a 2018 zvýšil o 3,4 p. b. ze 14,0 % na 17,4 %. Podíl cizinek na celkovém počtu žen se od roku 2009 zvýšil z 9,9 % na 14,1 % v roce 2018. Ženy se na celkovém počtu cizinců v hl. m. Praze ve všech letech sledovaného období 2009–2018 podílely menším podílem než muži. Podíl žen na celkovém počtu cizinců se zvýšil od roku 2009 ze 42,6 % na 46,0 % v roce 2018. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl podíl žen na celkovém počtu cizinců v hl. m. Praze nejvyšší v rámci krajů a vyšší než průměr pro ČR, který byl 43,2 %.

Podíl žen mezi cizinci podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Jedním z ukazatelů věkového složení je index stáří, udávající počet obyvatel ve věku 65 a více let připadající na 100 osob ve věku 0–14 let. U mužů poměr poproduktivní a předproduktivní složky populace mezi lety 2009 a 2012 mírně vzrostl. V roce 2009 dosahoval index stáří hodnoty 101,1 a v roce 2012 nabýval hodnoty 102,7. Od roku 2013 došlo každoročně k poklesu jeho hodnoty. V roce 2018 připadalo u mužů na 100 dětí ve věku 0–14 let 96,5 osob starších 65 let. V mezikrajském srovnání v roce 2018 tak populace mužů hl. m. Prahy vykazovala druhý nejnižší index stáří, nižší hodnoty dosáhl pouze Středočeský kraj (86,0). Index stáří mužů v ČR byl vyšší než v hl. m. Praze, dosahoval hodnoty 101,1. Vývoj indexu stáří pro ženy měl v dlouhodobém pohledu klesající tendenci. V roce 2009 dosahoval hodnoty 159,5 a ve všech letech sledovaného období 2009–2018 s výjimkou roku 2011 (158,4) jeho hodnota klesla oproti předchozímu roku. V roce 2018 měl index stáří pro ženy hodnotu 143,9. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 dosahoval u žen v hl. m. Praze index stáří třetí nejnižší hodnoty a to po krajích Středočeském (121,0) a Ústeckém (141,8). Index stáří žen v ČR byl vyšší než v hl. m. Praze, nabýval hodnoty 146,6.

Dalším ukazatelem vypovídajícím o věkovém složení je průměrný věk. V letech 2009–2018 došlo u mužů k mírnému nárůstu průměrného věku. Ten se od roku 2009 zvýšil o 0,6 roku na 40,5 let v roce 2018. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl průměrný věk mužů v hl. m. Praze druhý nejnižší a to po Středočeském kraji (40,0 let). Průměrný věk mužů v ČR byl vyšší než v hl. m. Praze, dosahoval 40,9 let. U žen lze sledovat mnohem nižší nárůst. Průměrný věk žen se od roku 2009 zvýšil o 0,1 roku na 43,3

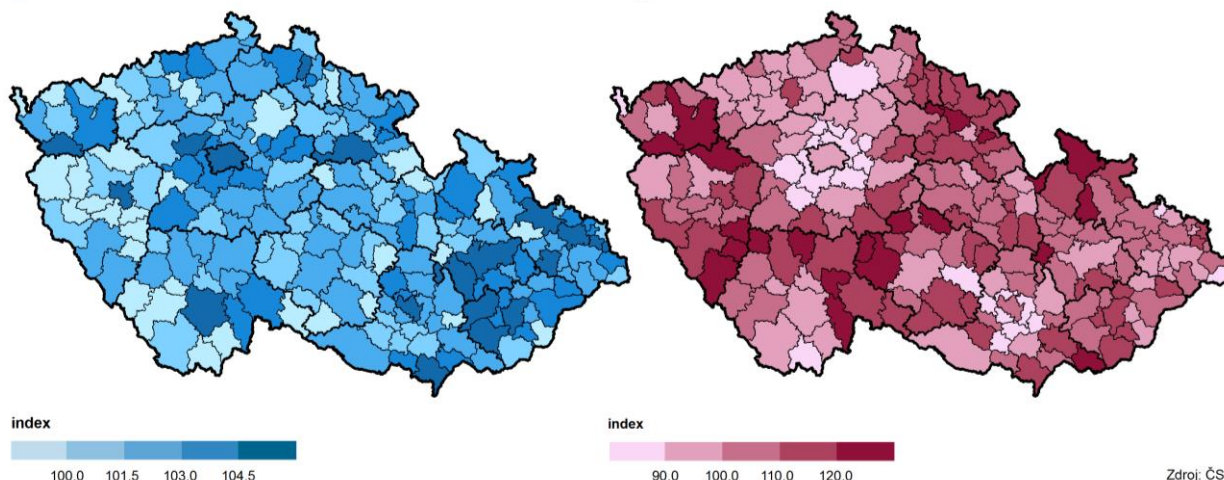
let v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl průměrný věk žen v hl. m. Praze druhý nejnižší a to po Středočeském kraji (42,4 let). Průměrný věk žen v ČR byl vyšší než v hl. m. Praze, činil 43,7 let.

Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(počet obyvatel stejného pohlaví ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0–14 let)

Muži

Ženy

Zdroj: ČSÚ

Narození a jejich struktura

V dlouhodobém vývoji se v hl. m. Praze živě rodí více chlapců než dívek. V období let 2009–2018 každoročně převažoval počet živě narozených chlapců nad dívkami. Chlapců se živě narodilo v období 2009–2018 nejvíce v roce 2017 a to 7 970, naopak nejméně se jich narodilo v roce 2011 a to 7 130. Dívek se ve sledovaném období živě narodilo nejvíce v roce 2018 a to 7 528, naopak nejméně se jich narodilo v roce 2013 a to 6 698.

Podíl dětí narozených mimo manželství se v hl. m. Praze dlouhodobě zvyšuje. Mezi lety 2009 a 2018 došlo ke zvýšení podílu z 33,7 % na 40,7 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl podíl dětí narozených mimo manželství v hl. m. Praze nejnižší ze všech krajů a výrazně nižší, než byl průměr pro ČR (48,5 %).

Živě narození podle věku rodičů v Praze v roce 2018

	Celkem	v tom podle věku matky						
		do 19 let	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45 a více let
Živě narození	15 460	118	806	3 585	6 156	3 862	867	66
v tom podle věku otce								
do 19 let	18	10	3	3	1	-	1	-
20–24	306	30	167	81	22	4	2	-
25–29	1 965	14	276	1 169	390	102	11	3
30–34	4 804	7	134	1 319	2 730	546	60	8
35–39	4 282	-	57	528	1 859	1 635	193	10
40–44	2 195	3	19	186	666	999	311	11
45–49	603	-	3	50	159	244	139	8
50–54	173	-	3	13	47	63	40	7
55 a více let	94	-	4	9	21	34	20	6
nezjištěno	1 020	54	140	227	261	235	90	13

Průměrný věk matky při narození dítěte v hl. m. Praze se v dlouhodobém vývoji neustále zvyšuje. Od roku 2009 došlo k jeho zvýšení o 1,2 roku na 32,6 let v roce 2018. V mezikrajském srovnání byl průměrný věk matky při narození dítěte v hl. m. Praze nejvyšší ze všech krajů a výrazně nad průměrem pro ČR (30,8). Dlouhodobě se v hl. m. Praze zvyšuje také průměrný věk matky při narození 1. dítěte. Mezi lety 2009 a 2018

se jeho hodnota zvýšila o 1,2 roku na 31,3 let. Ve srovnání s ostatními kraji byl průměrný věk matky při narození 1. dítěte v hl. m. Praze nejvyšší a značně přesáhl průměr pro ČR (29,1 let).

Živě narození podle vzdělání rodičů v Praze v roce 2018

	Celkem	v tom podle vzdělání matky					
		základní (i neukončené)	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysoko- školské	nezjištěno
Živě narození	6 699	661	1 066	2 150	322	2 291	209
v tom podle vzdělání otce							
základní (i neukončené)	369	208	80	58	4	16	3
střední bez maturity	1 871	189	566	720	90	290	16
střední s maturitou	2 178	56	273	959	129	740	21
vyšší odborné	145	2	10	39	26	67	1
vysokoškolské	1 512	10	39	286	65	1 104	8
nezjištěno	624	196	98	88	8	74	160

Počet předmanželských koncepcí (tj. počet manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem, narozených v době trvání manželství 0–7 měsíců) v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji mírně klesá. V období let 2009–2018 bylo nejvíce předmanželských koncepcí v roce 2010 (1 272), naopak nejméně jich bylo v roce 2013 (1 081). V roce 2018 bylo v hl. m. Praze 1 130 předmanželských koncepcí. V roce 2018 dosahoval podíl předmanželských koncepcí v hl. m. Praze hodnoty 21,4 %, což byl v rámci krajů nejnižší podíl, a nacházel se tak pod průměrem ČR (23,9 %).

Úhrnná plodnost v hl. m. Praze v roce 2018 nabývala hodnoty 1,563, což bylo nejméně ze všech krajů. Tato hodnota byla pod průměrem ČR (1,708). Úhrnná potratovost v hl. m. Praze v roce 2018 dosahovala hodnoty 0,434, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji a zároveň podprůměrná hodnota v rámci ČR (0,492). Nižší úhrnná potratovost než v hl. m. Praze byla pouze v krajích Vysočina (0,428), Jihomoravském (0,418) a Pardubickém (0,416).

Ženy ve věku 15 a více let podle věku a počtu živě narozených dětí v Praze

Zdroj: SLDB 2011

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	580 180	29,0	23,3	33,6	6,1	1,3	6,6	1 228
z toho ve věku								
15–19 let	27 474	77,7	0,7	0,1	0,0	0,0	21,5	11
20–24 let	44 204	80,6	5,1	0,9	0,1	0,0	13,4	82
25–29 let	57 290	70,1	14,8	4,2	0,4	0,1	10,3	278
30–34 let	63 310	41,4	28,7	19,8	2,1	0,3	7,6	825
35–39 let	54 465	20,4	28,5	37,6	6,5	1,1	6,0	1 359
40–44 let	40 947	13,2	27,9	43,1	8,5	1,8	5,5	1 560
45–49 let	41 020	11,3	26,5	46,5	8,9	2,0	4,8	1 629
50–59 let	82 550	9,5	23,7	51,4	9,7	2,0	3,7	1 708
60–69 let	84 810	8,7	26,3	51,8	9,4	1,9	2,0	1 697
70–79 let	46 059	9,1	33,5	45,8	7,9	1,7	1,9	1 597
80 a více let	35 527	11,4	31,4	42,3	10,0	2,8	2,1	1 620

Podle výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 měly ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí v hl. m. Praze nejčastěji 2 děti (33,6 %), žádné děti (29,0 %) a 1 dítě (23,3 %). Ženy bez dětí byly v pětiletých věkových skupinách do 29 let zastoupeny z více než 70 %. Ve věkové skupině 30–34 let však jejich podíl klesl na 41,4 % a ve věkové skupině 45–49 let již činil pouze 11,3 %. Ve vyšších věkových kategoriích se podíl pohyboval okolo 9 % a byl relativně konstantní. Podíl žen s jedním dítětem dosahoval v pětiletých věkových skupinách do 24 let nejvýše 5,1 %, ve věkové kategorii 25–29 let vzrostl na 14,8 %

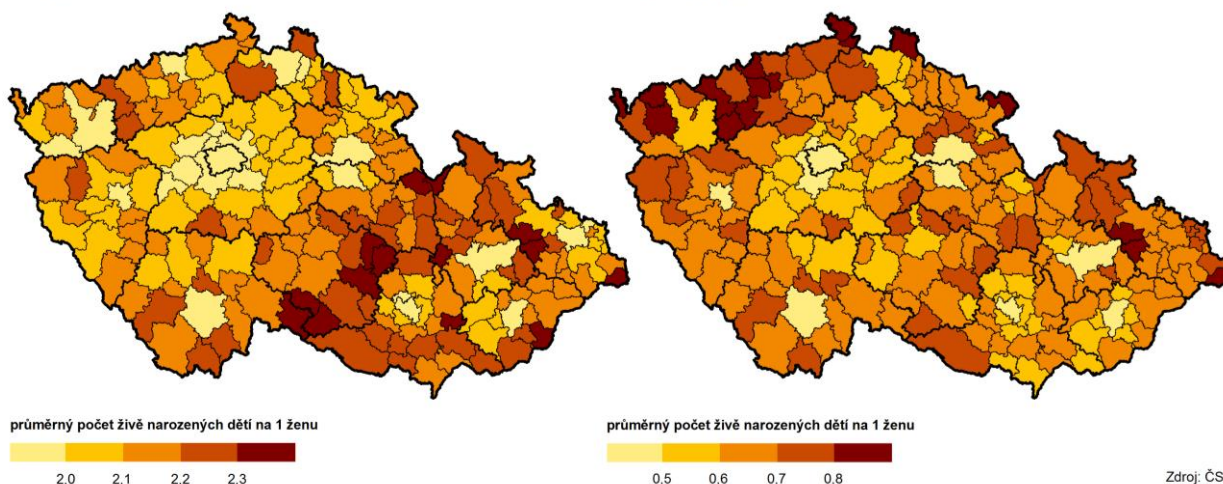
a ve věku 30–34 let činil již 28,7 %. Ve vyšších věkových skupinách podíl velice nepatrně klesal. Podíl žen s dvěma dětmi byl v pětiletých věkových skupinách až do věku 29 let velmi nízký, dosahoval nejvýše 4,2 %. K výraznému zvýšení podílu došlo ve věkové skupině 30–34 let a to na 19,8 %, následně pak došlo k druhému značnému nárůstu a to ve věku 35–39 let na 37,6 %. Se zvyšujícím se věkem se podíl žen s dvěma dětmi zvyšoval, až dosáhl maxima ve věku 60–69 let (51,8 %).

Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 týkajících se žen ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a nejvyššího ukončeného vzdělání v hl. m. Praze se ukázalo, že bezdětné ženy byly zastoupeny z více než 30,0 % ve všech vymezených kategoriích podle nejvyššího ukončeného vzdělání s výjimkou středního vzdělání vč. vyučení (bez maturity). Bezdětné ženy byly na celkovém počtu žen se vzděláním základním vč. neukončeného zastoupeny z 35,6 %. Příčinou byla skutečnost, že v této vzdělanostní kategorii byly hojně zastoupeny ženy ve věku 15–19 let. V kategorii vysokoškolsky vzdělaných žen představovaly ženy bez dětí 39,0 %, což souviselo s širším rozsahem možností, které se vysokoškolsky vzdělaným ženám nabízely, a tak odkládaly možnost mít děti do vyššího věku, případně děti neplánovaly vůbec. Dalším zjištěním bylo, že ženy s 1 a se 2 dětmi měly největší zastoupení v kategoriích nejvyššího ukončeného vzdělání: střední vč. vyučení (s 1 dítětem 27,7 %; se 2 dětmi 45,9 %), úplné střední s maturitou a vyšší odborné včetně nástavbového (25,4 %; 35,8 %), vysokoškolské (23,0 %; 31,2 %). Naopak nejvyšší podíl žen se 3 a 4 a více dětmi byl v kategoriích bez vzdělání (se 3 dětmi 8,7 %; se 4 a více dětmi 8,4 %) základní vč. neukončeného (8,8 %; 3,3 %), střední vč. vyučení (9,1 %; 1,8 %). Stále se v Praze vyskytoval nezanedbatelný podíl žen se třemi dětmi, které měly středoškolské vzdělání s maturitou (5,4 % žen), nebo vysokoškolské vzdělání (5,0 % žen). Naopak ženy se 4 a více dětmi a zároveň s vyšším stupněm vzdělání se v Praze téměř nevyskytovaly. Pro úplnost je třeba dodat, že úroveň vzdělání nebyla zjištěna u 8,6 % žen starších 15 let.

Generační plodnost žen podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Generace 1941–1965

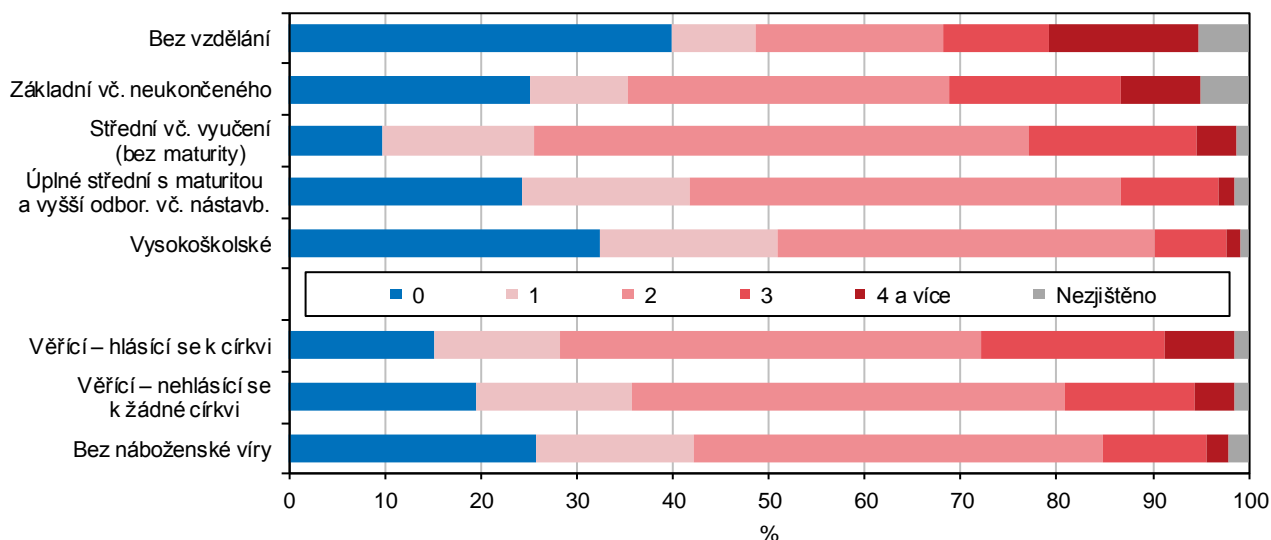
Generace 1981–1985

Ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 pocházejí také údaje o ženách ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a náboženské víry v hl. m. Praze. Údaje o náboženské víře velmi ovlivnil fakt, že otázka byla dobrovolná. Na otázku tudíž neodpověděl poměrně vysoký podíl žen ve věku 15 a více let (42,4 % žen). Výsledky níže jsou prezentovány pouze za osoby, které svou náboženskou víru (nebo absenci víry) uvedly. Z výsledků vyplynulo, že mezi věřícími ženami existovaly rozdíly podle toho, jestli se hlásily nebo nehlásily k církvi. Věřící ženy, které se hlásily k církvi, vykazovaly nižší podíl bezdětných (27,7 %) a naopak dosahovaly vyššího podílu žen se 3 (8,0 %) a se 4 a více dětmi (2,4 %), než v případě věřících žen nehlásících se k církvi (31,8 %; 6,3 %; 1,2 %). Ve srovnání s věřícími ženami byl mezi ženami bez náboženské víry vyšší podíl bezdětných (33,4 %), a nižší podíl žen se 3 (5,9 %) a se 4 a více dětmi (1,0 %).

Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, nejvyššího ukončeného vzdělání a náboženské víry v Praze (z uvedených hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití

V posledních letech docházelo ke stagnaci počtu zemřelých osob. Od roku 2009 bylo nejméně úmrtí zaznamenáno v roce 2011, jednalo se o 12 092 osob, k nejvíce úmrtím došlo naopak v roce 2015, kdy zemřelo 12 420 osob. Od roku 2016 počet zemřelých nepatrně stoupl, počty zemřelých byly však vždy nižší než počty narozených. V roce 2018 zemřelo 12 417 osob.

Z pohledu struktury zemřelých podle pohlaví byl od roku 2009 poměrně ustálený podíl žen a mužů na celkovém počtu zemřelých osob. Podíl zemřelých žen se mezi lety 2009 a 2018 pohyboval v rozmezí 51,1–52,4 %. V roce 2018 bylo z celkového počtu zemřelých 51,7 % žen a 48,3 % mužů. V mezikrajském srovnání v roce 2018 hl. m. Praha vykazovalo ze všech krajů nejvyšší podíl zemřelých žen na celkovém počtu zemřelých osob. Hl. m. Praha a Královéhradecký kraj byly jedinými kraji, kde podíl zemřelých žen přesáhl hranici 50,0.

Z hlediska struktury zemřelých mužů a žen podle vybraných příčin smrti je zřejmé, že muži i ženy v hlavním městě Praze v roce 2018 umírali nejčastěji na nemoci oběhové soustavy. Na tyto nemoci zemřelo 39,7 % mužů a 44,0 % žen. Ženy tedy na nemoci oběhové soustavy umírají častěji. Druhou nejčastější příčinou smrti byly novotvary, na které zemřelo 27,4 % mužů a 25,9 % žen. Mezi zemřelými na novotvary naopak převládají mírně muži, ale mezi pohlavími je menší rozdíl než v případě nemocí oběhové soustavy. U mužů i u žen byl nejčastější příčinou úmrtí na novotvary zhoubný novotvar průdušky a plíce.

Ve struktuře zemřelých mužů a žen podle věkových skupin a vybraných příčin smrti můžeme pozorovat určité rozdíly. U mužů i žen se s věkem zvyšuje podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy. Tato skupina nemocí je nejčastější příčinou smrti u mužů i žen v nejstarších věkových skupinách, tj. ve věkových skupinách 80–89 let a 90 a více let. Novotvary jsou nejčastější příčinou úmrtí u mužů i žen ve věku 50–59 let a 60–69 let.

Za zmínku stojí zastoupení úmrtí na vnější příčiny, kde jsou rozdíly mezi muži a ženami poměrně velké. Podíl žen zemřelých na vnější příčiny je výrazně menší než podíl mužů (3,4 % z žen oproti 6,5 % z mužů). Vnější příčiny úmrtí (nejčastěji sebevraždy nebo dopravní nehody) se na rozdíl od ostatních příčin podle věku vyskytují zejména v mladších věkových kategoriích. Nejvyšší podíl mají tyto příčiny jak u mužů, tak u žen ve věkové kategorii do 49 let.

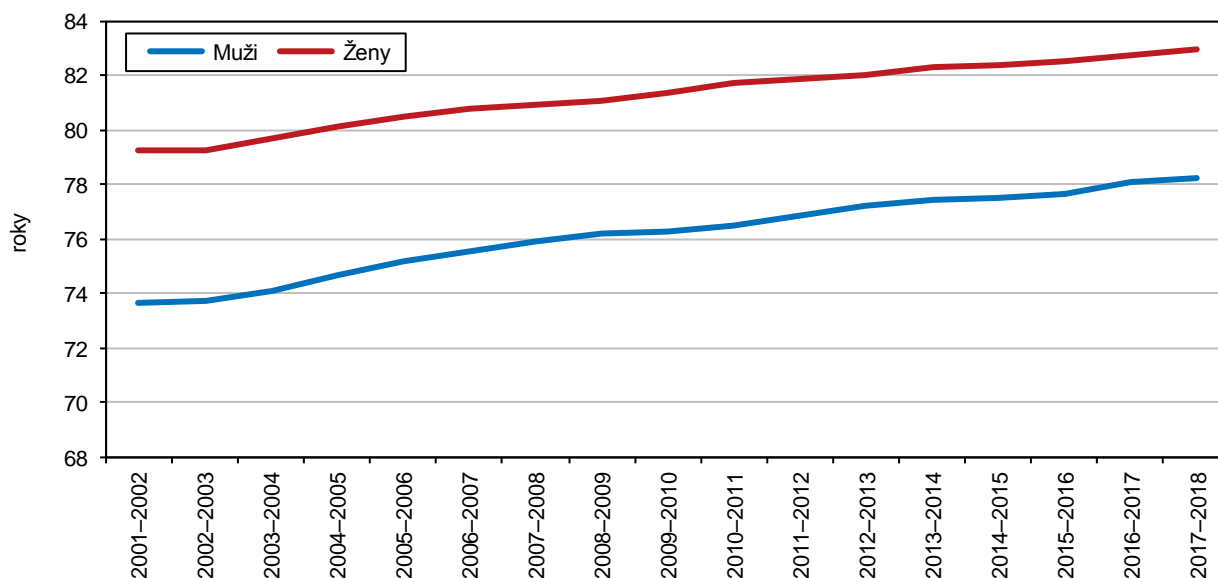

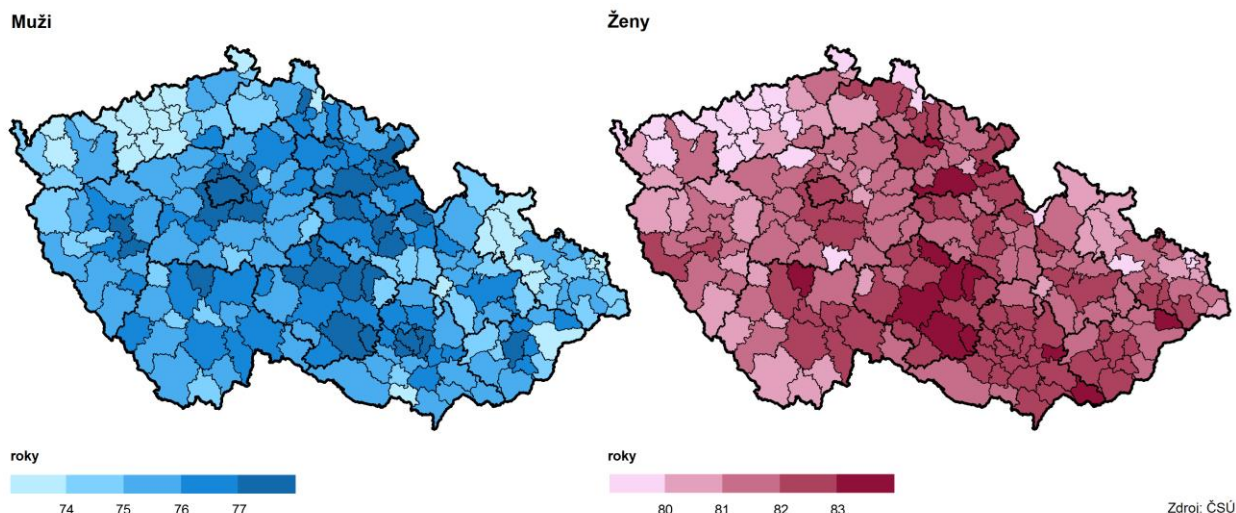
Zemřelí muži a ženy podle věku a vybraných příčin smrti v Praze v roce 2018

	Celkem	z toho podle vybraných příčin smrti (%)				
		novotvary	nemoci oběhové soustavy	nemoci dýchací soustavy	nemoci trávicí soustavy	vnější příčiny
Zemřelí muži	5 996	27,4	39,7	7,8	4,2	6,5
v tom podle věku						
do 49 let	365	14,0	15,3	4,9	10,4	35,9
50–59	366	30,3	30,3	4,6	10,1	13,1
60–69	1 075	37,5	32,1	8,5	6,0	5,8
70–79	1 779	34,5	38,6	8,2	3,6	4,1
80–89	1 775	21,5	46,5	7,9	1,7	3,5
90 a více let	636	12,9	56,4	8,8	2,4	2,4
Zemřelé ženy	6 421	25,9	44,0	7,0	3,1	3,4
v tom podle věku						
do 49 let	158	32,9	13,9	5,7	6,3	22,8
50–59	211	47,9	16,6	5,7	9,0	10,4
60–69	667	50,7	22,6	7,6	4,8	3,4
70–79	1 427	39,2	32,2	8,0	4,0	2,2
80–89	2 432	19,5	51,3	6,5	2,4	2,6
90 a více let	1 526	9,0	59,9	6,9	1,6	2,8

Jedním z hlavních ukazatelů, který souhrnně hodnotí úmrtnostní poměry obyvatelstva, je střední délka života. Střední délka života neboli naděje dožití je ukazatelem, který nám říká, kolik let v průměru ještě prožije jedinec, pokud by po zbytek jeho života byla úroveň úmrtnosti stejná jako v roce, pro který je tento ukazatel počítán. Odhaduje se zvlášť pro muže a pro ženy každého věku, protože úmrtnost je jiná nejen v každém věku, ale také pro každé pohlaví. Spolu se zlepšující se zdravotní péčí a životním stylem obyvatel se snižují v čase rizika úmrtí a naděje dožití se postupně zvyšuje.

Naděje dožití při narození se dlouhodobě zvyšovala u mužů i u žen, přičemž rozdíl mezi muži a ženami se nepatrně snižoval. Při srovnání dvouletých průměrů za roky 2001–2002 a 2017–2018 došlo u mužů k nárůstu naděje dožití při narození o 4,6 roku ze 73,7 na 78,3 let, u žen to bylo zvýšení o 3,7 roku ze 79,2 na 83,0 let. Na počátku sledovaného období byl rozdíl mezi muži a ženami 5,6 roku, na konci sledovaného období to bylo 4,7 roku. V mezikrajském srovnání byla naděje dožití při narození u mužů ve všech sledovaných letech v hl. m. Praze nejvyšší ze všech krajů. U žen byla naděje dožití při narození každoročně v celém sledovaném období v hl. m. Praze jedna ze tří nejvyšších mezi kraji.

Naděje dožití při narození podle pohlaví v Praze (dvouleté průměry)

Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018

Také naděje dožití ve věku 45 let se v dlouhodobém období zvyšovala u obou pohlaví. Rozdíl v délce naděje dožití mezi pohlavími se snižoval velmi slabě. Při porovnání průměrů za roky 2001–2002 a 2017–2018 se zvýšila naděje dožití ve věku 45 let u mužů o 3,8 roku z 30,6 na 34,4 let, u žen to byl nárůst o 3,2 roku z 35,4 na 38,6 let. Na počátku sledovaného období byl rozdíl mezi muži a ženami 4,8 roku, v roce 2018 to bylo 4,2 roku. V mezikrajském srovnání byla naděje dožití ve věku 45 let u mužů ve všech sledovaných letech v hl. m. Praze nejvyšší ze všech krajů. U žen dosahovala naděje dožití ve věku 45 let každoročně v celém sledovaném období v hl. m. Praze jedné ze tří nejvyšších hodnot v rámci krajů.

Ve věku 65 let se naděje dožití dlouhodobě zvyšovala u mužů i u žen, ale rozdíl mezi muži a ženami se spíše velmi nepatrně zvyšoval. Ve srovnání průměrů za období 2001–2002 a 2017–2018 došlo u mužů ve věku 65 let k nárůstu naděje dožití o 2,4 roku z 14,9 na 17,3 let, u žen ve stejném věku to bylo zvýšení o 2,5 roku z 17,8 na 20,3 let. V období 2001–2002 byl rozdíl mezi muži a ženami 2,9 roku, v roce 2018 to bylo 3,0 roku. V mezikrajském srovnání byla naděje dožití ve věku 65 let u mužů ve všech sledovaných letech v hl. m. Praze nejvyšší ze všech krajů. U žen byla naděje dožití ve věku 65 let každoročně v celém sledovaném období v hl. m. Praze jedna ze tří nejvyšších mezi kraji.

Ukazatel naděje dožití však neříká nic o kvalitě života, který průměrný muž nebo žena prožije. Zejména mnoho nevyovídá o tom, zda se daná osoba určitého věku dožije zdravá, nebo bude omezena zdravotními problémy. Proto statistici používají další ukazatel, naděje dožití ve zdraví nebo zdravá délka života. Ten je definován jako průměrný počet let života, který osoba prožije ve zdraví, tedy bez zdravotního omezení. Zveřejňuje jej Eurostat a pro Českou republiku za rok 2016 byla zdravá délka života ve věku 65 let pro ženy 8,9 let a pro muže 8,4 let. Naproti tomu naděje dožití byla v ČR v roce 2016 pro ženy 19,7 let a pro muže 16,1 let.

Sňatky, rozvody

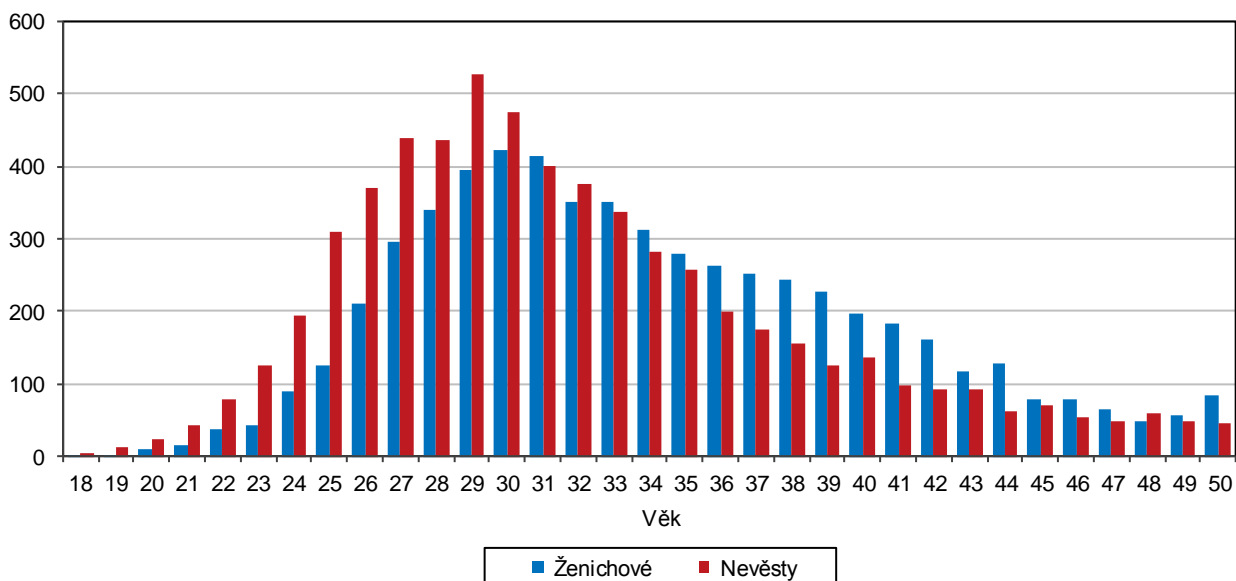
Počet sňatků podle bydliště ženicha v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji od roku 2009 (6 258) každoročně klesal až do roku 2013 (5 531), od roku 2014 (5 862) se zvyšoval až do roku 2017 (6 604). V roce 2018 byl počet sňatků 6 549. Z hlediska struktury sňatků podle rodinného stavu snoubenců se podíl sňatků, do kterých vstupovali jako svobodní pouze ženichové, zvýšil od roku 2009 ze 72,1 % na 76,8 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání byl podíl svobodných ženichů vstupujících do sňatků v hl. m. Praze v roce 2018 šestý nejvyšší a vyšší, než byl průměr pro ČR (75,9 %). Nejvyšší podíl svobodných ženichů mají kraje na Moravě, vůbec nejvyšší byl tento podíl ve Zlínském kraji (82,6 %). Obdobně došlo také ke zvýšení podílu sňatků, do kterých vstupovaly jako svobodné pouze nevěsty, ze 75,3 % v roce 2009 na 80,4 % v roce 2018. Ve srovnání s ostatními kraji byl podíl svobodných nevěst vstupujících do sňatků v hl. m. Praze v roce 2018 druhý nejvyšší (hned po Zlínském kraji s 82,3 % svobodných nevěst) a výrazně vyšší v porovnání s průměrem

ČR (76,4 %). Podíl sňatků, do kterých vstupovali oba partneri jako svobodní, se v letech 2009–2018 zvýšil z 63,5 % na 69,5 %. V mezikrajském srovnání byl podíl obou svobodných snoubenců vstupujících do sňatků v hl. m. Praze v roce 2018 pátý nejvyšší a vyšší, než byl průměr pro ČR (67,2 %). Nejvyšší podíl snoubenců, kteří oba vstoupili do manželství poprvé, byl opět ve Zlínském kraji (75,2 %) a v dalších krajích na Moravě, (kromě kraje Moravskoslezského).

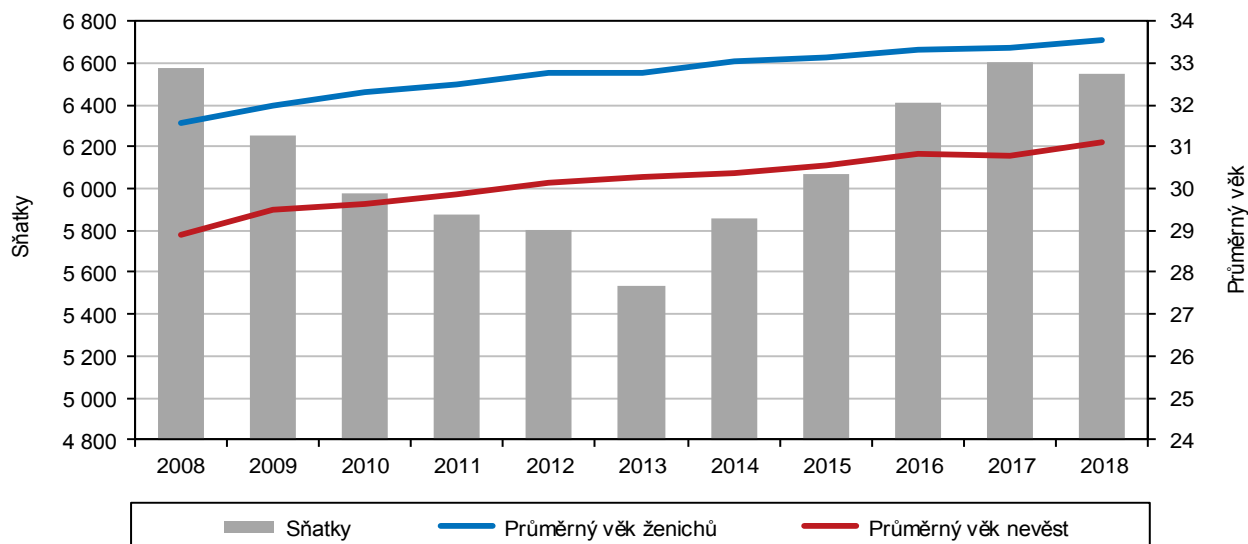
Podíl ženichů i nevěst s cizím státním občanstvím se v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji zvyšuje. Konkrétně, u ženichů jiného státního občanství došlo od roku 2009 ke zvýšení z 9,2 % na 12,4 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl podíl ženichů s cizím státním občanstvím v hl. m. Praze jednoznačně nejvyšší a výrazně převyšoval průměr pro ČR (5,9 %). Nejvíce ženichů cizinců bylo v roce 2018 ze Slovenska (179 ženichů) a z Ukrajiny (100 ženichů). Zastoupení nevěst s jiným státním občanstvím se mezi lety 2009 a 2018 zvýšilo ze 7,4 % na 10,8 %. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl podíl nevěst s cizím státním občanstvím v hl. m. Praze nejvyšší a byl výrazně nad průměrem pro ČR (4,9 %). Nejvíce nevěst cizinek bylo opět ze Slovenska (203 nevěst), Ukrajiny (150) a také Ruska (130). Podíl sňatků podle bydliště ženicha v hl. m. Praze na celkovém počtu sňatků v ČR činil 12,0 %.

Počet sňatků podle bydliště nevěsty v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji od roku 2009 (6 046) každoročně klesal až do roku 2013 (5 306), od roku 2014 (5 614) se zvyšoval až do roku 2018 (6 377). Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl počet sňatků podle bydliště nevěsty v hl. m. Praze druhý nejvyšší a to po Středočeském kraji (6 641). Podíl sňatků podle bydliště nevěsty v hl. m. Praze na celkovém počtu sňatků v ČR představoval 11,7 %.

Sňatky podle pohlaví a věku v Praze v roce 2018

Průměrný věk při prvním sňatku se u ženichů i nevěst v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji zvyšuje. U ženichů došlo k jeho zvýšení od roku 2009 z 32,0 let na 33,5 let v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl průměrný věk ženichů při prvním sňatku v hl. m. Praze nejvyšší a tedy vyšší než průměr pro ČR (32,5 let). U nevěst se průměrný věk při prvním sňatku zvýšil v období let 2009–2018 z 29,5 let na 31,1 let. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl průměrný věk nevěst při prvním sňatku v hl. m. Praze nejvyšší, a tak převyšoval průměr pro ČR (29,9 let).

Sňatky a průměrný věk snoubenců při prvním sňatku v Praze**První sňatky podle věkových skupin ženichů a nevěst v Praze**

	2002		2006		2010		2014		2018	
	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta
Celkem	4 518	4 841	4 979	5 203	4 299	4 529	4 416	4 669	5 027	5 268
v tom ve věku (%)										
do 19 let	0,4	2,4	0,3	1,5	0,3	0,9	0,1	0,4	0,1	0,3
20–24	15,1	29,9	7,8	17,5	4,9	12,2	3,7	10,1	3,8	8,8
25–29	49,4	50,8	42,0	51,8	28,8	44,1	27,2	41,0	26,9	38,6
30–34	23,0	12,4	36,1	23,3	43,0	33,1	38,8	33,6	34,6	32,6
35–39	7,1	2,7	9,0	4,0	15,7	7,2	21,0	11,4	21,2	13,1
40 a více let	5,0	1,7	4,8	1,9	7,4	2,5	9,1	3,5	13,3	6,5

Jak již bylo řečeno, sňatkový věk mužů i žen se neustále zvyšuje. Tento trend začal hned po pádu komunismu v roce 1989, kdy se významněji začal zvedat průměrný věk ženichů a nevěst. Zvyšování pokračuje i v novém tisíciletí, jak ilustruje tabulka prvních sňatků. V roce 2002 vstupovali muži i ženy do prvního manželství nejčastěji ve věku 25–29 let (ve 49,4 % prvních sňatků ženichů a 50,8 % prvních sňatků nevěst). Druhá nejpočetnější skupina u ženichů byla ve věku 30–34 let (23,0 % prvních sňatků mužů) a u nevěst ve věku 20–24 let (29,9 % prvních sňatků).

V roce 2018 již mezi ženichy ani mezi nevěstami nenalezneme věkovou skupinu, která by sňatkům výrazně dominovala (měla by více než nadpoloviční podíl). Ženichové ve věku 25–29 let jsou méně zastoupeni, než ti ve věku 30–34 let, ale rozdíl mezi nimi není velký (26,9 % oproti 34,6 %). U nevěst je rozdíl mezi nevěstami ve věku 25–29 a 30–34 let ještě menší (38,6 % oproti 32,6 %).

Opakované sňatky podle věkových skupin ženichů a nevěst v Praze

	2002		2006		2010		2014		2018	
	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta
Celkem	2 129	1 806	1 862	1 638	1 679	1 449	1 446	1 193	1 522	1 281
v tom ve věku (%)										
do 29 let	7,3	18,4	4,1	11,5	1,7	7,3	1,1	5,2	0,9	3,8
30–34	16,2	19,8	13,8	22,3	10,7	18,1	6,8	13,2	7,2	11,6
35–39	17,7	16,7	19,2	17,9	19,8	20,9	18,2	21,2	12,9	17,6
40–44	14,6	11,2	16,5	14,0	16,4	14,8	18,4	16,3	21,2	18,9
45–49	13,6	12,5	12,0	11,7	14,9	13,0	15,4	14,8	13,5	16,5
50–54	12,3	9,9	12,6	9,7	10,4	10,8	13,6	9,7	16,2	13,1
55 a více let	18,4	11,5	21,7	12,9	26,2	15,0	26,6	19,5	28,1	18,6

U nevěst proběhla v uplynulých 16 letech ještě větší změna. Větší podíl nevěst než doposud začal uzavírat další sňatky také ve věku 55 let. V roce 2002 byly nejčastější opakované sňatky nevěst ve věkové skupině 30–34 a 25–29 let (19,8 % a 18,4 %). V posledním sledovaném roce došlo k tomu, že se zvýšilo zastoupení opakovaných sňatků starších žen - ve věku 40–44 let uzavřelo další sňatek 18,9 % nevěst, což je téměř stejně zastoupení jako u nevěst ve věku 55 let a vyšším (18,6 %).

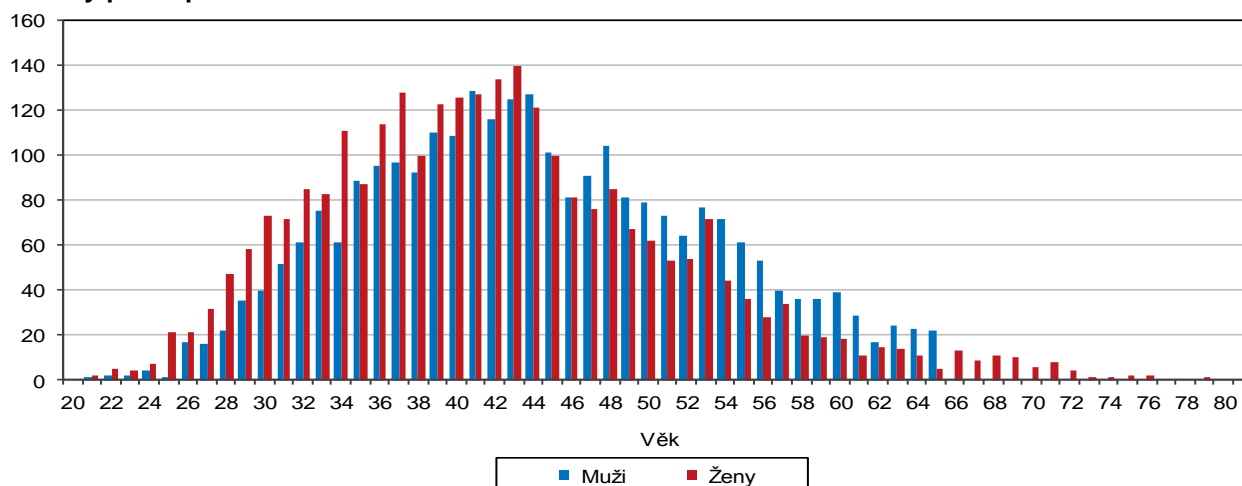
Sňatky podle věku snoubenců v Praze v roce 2018

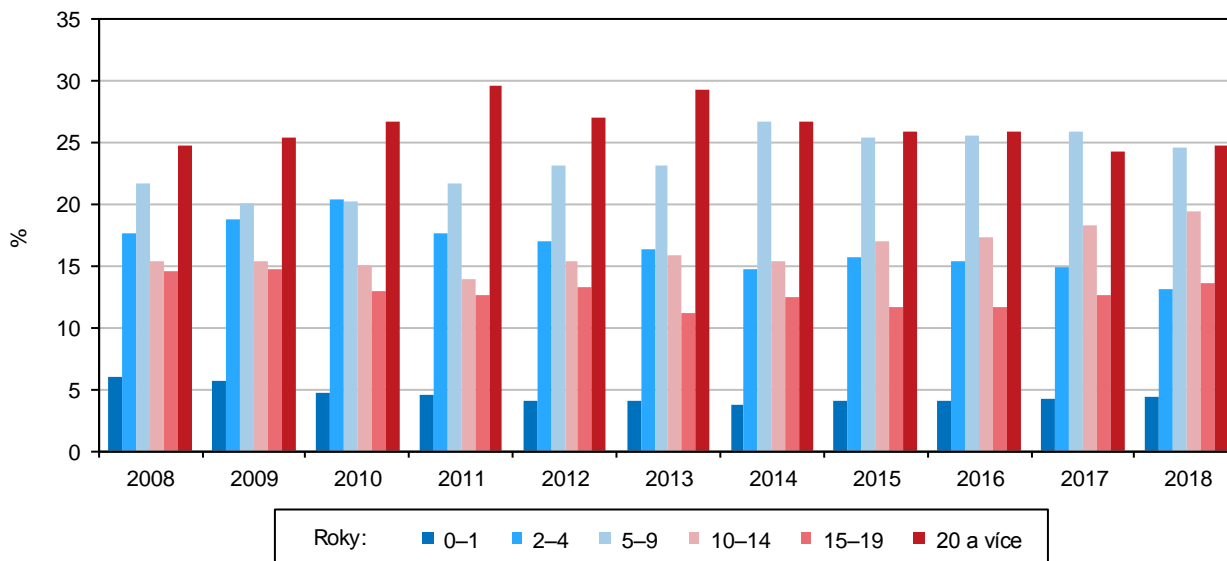
	Celkem	v tom nevěsta ve věku							
		do 19 let	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50 a více let
Sňatky	6 549	18	465	2 082	1 868	913	481	281	441
v tom ženich ve věku									
do 19 let	4	2	2	-	-	-	-	-	-
20–24	194	8	117	53	6	5	1	3	1
25–29	1 364	3	219	917	180	39	5	1	-
30–34	1 849	3	83	734	804	174	41	7	3
35–39	1 265	2	30	242	573	327	68	15	8
40–44	786	-	7	98	205	231	187	42	16
45–49	327	-	6	20	57	72	69	76	27
50 a více let	760	-	1	18	43	65	110	137	386

Nepřekvapí, že nejčastěji mezi sebou uzavíraly sňatky osoby podobného věku, ovšem zajímavé je zjištění, že mezi sňatky je opět vyšší podíl ženichů a nevěst starší generace. Největší počet sňatků byl mezi ženichy ve věku 25–29 let a nevěstami téhož věku (celkem 917 sňatků), poté mezi ženichy ve věku 30–34 let a nevěstami téhož věku (804 sňatků) a pak mezi ženichy ve věku 50 a více let a stejně starými nevěstami (386 sňatků).

Počet rozvodů v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji klesá. Mezi lety 2009–2018 klesl počet rozvodů v hl. m. Praze z 3 150 na 2 798. Celkem připadalo 42,7 rozvodů na 100 sňatků. Od roku 2014 se tento poměr pohybuje pod úrovní 50 (tedy v daném roce je na 100 sňatků méně než polovina rozvodů). Z hlediska struktury rozvodů podle pořadí rozvodu se podíl prvních rozvodů zvlášť u mužů i zvlášť u žen v dlouhodobém vývoji zvyšuje. U mužů se podíl prvních rozvodů od roku 2009 zvýšil ze 77,9 % na 79,1 % v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl podíl prvních rozvodů u mužů v hl. m. Praze pátý nejnižší a byl pod průměrem pro ČR (80,9 %). Podíl prvních rozvodů u žen se mezi lety 2009 a 2018 zvýšil ze 79,5 % na 82,9 %. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl podíl prvních rozvodů u žen v hl. m. Praze šestý nejvyšší a byl vyšší než průměr pro ČR (81,3 %). Ve struktuře rozvodů podle počtu let trvání manželství došlo v letech 2009–2018 k poklesu podílu v kategorii do 1 roku z 5,7 % na 4,4 %, v kategorii 2-4 roky z 18,7 % na 13,2 % a v kategorii 15 a více let ze 40,2 % na 38,3 %. Zvýšil se však podíl rozvodů v délce trvání manželství 5–14 let z 35,4 % na 44,1 %.

Rozvody podle pohlaví a věku v Praze v roce 2018

Rozvody podle délky trvání manželství v Praze

Podíl rozvodů s nezletilými dětmi v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji kolísá. Mezi lety 2009 a 2018 vzrostl podíl rozvodů s nezletilými dětmi ze 48,4 % na 52,3 %. Ve sledovaném období dosáhl uvedený podíl nejvyšší hodnoty v roce 2016 (53,0 %), naopak nejnižší hodnoty nabýval v roce 2011 (45,5 %). Z dlouhodobého pohledu se tedy zhruba v polovině rozvedených manželství vyskytují děti a nejvyšší podíl rozvedených manželství je s jedním dítětem. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl podíl rozvodů s nezletilými dětmi v hl. m. Praze druhý nejnižší a byl výrazně pod průměrem pro ČR (58,4 %).

Rozvody podle počtu nezletilých dětí v Praze

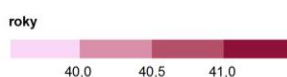
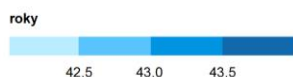
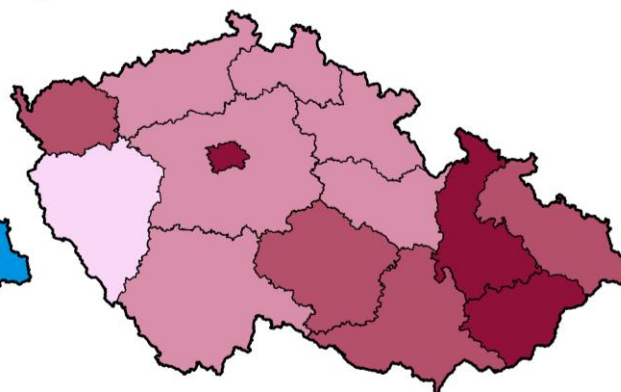
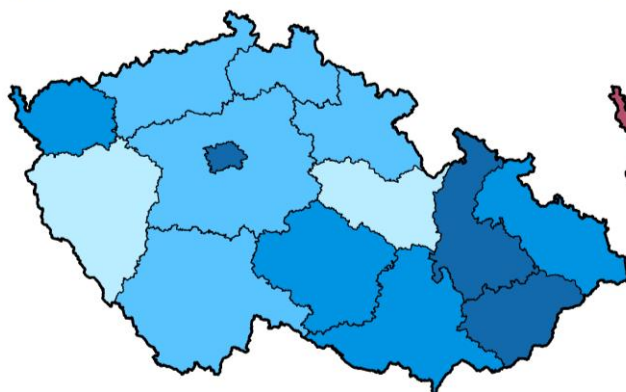
	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	3 854	3 969	3 737	3 666	3 150	3 524	2 788	2 828	2 715	2 798
v tom podle počtu nezletilých dětí (%)										
0	46,8	47,1	48,4	50,4	51,6	52,7	50,1	49,6	47,0	47,7
1	33,7	32,9	33,2	31,7	30,9	29,6	29,9	28,5	29,5	27,7
2	17,7	18,5	16,6	16,5	16,2	15,9	18,3	19,7	20,9	22,1
3 a více	1,8	1,4	1,8	1,4	1,4	1,8	1,6	2,2	2,6	2,5

Stejně jako se v hl. m. Praze dlouhodobě zvyšuje průměrný věk při prvním sňatku u ženichů i nevěst, tak se zde v dlouhodobém vývoji zvyšuje také průměrný věk při prvním rozvodu u mužů i žen. U mužů došlo ke zvýšení od roku 2009 ze 41,2 let na 43,7 let v roce 2018. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl průměrný věk mužů při prvním rozvodu v hl. m. Praze třetí nejvyšší a to po krajích Zlínském (43,9 let) a Olomouckém (43,8 let) a byl vyšší než průměr pro ČR (43,2 let). U žen se průměrný věk při prvním rozvodu zvýšil mezi lety 2009 a 2018 z 38,6 let na 41,2 let. Ve srovnání s ostatními kraji v roce 2018 byl průměrný věk žen při prvním rozvodu v hl. m. Praze nejvyšší, a tak převyšoval průměr pro ČR (40,6 let).

Průměrný věk při prvním rozvodu podle pohlaví a krajů v roce 2018

Muži

Ženy

Zdroj: ČSÚ

Stěhování, dlouhodobá migrace, cizinci

Počet přistěhovaných mužů i žen do hl. m. Prahy v dlouhodobém vývoji kolísá. Počet přistěhovaných mužů v hl. m. Praze byl v roce 2009 celkem 20 197, nejméně se jich přistěhovalo v roce 2011 (14 065) a nejvíce v posledním sledovaném roce 2018 (21 138 mužů). V případě žen byl počet přistěhovaných do hl. m. Prahy 17 897 v roce 2009 a 19 365 v roce 2018. Ve sledovaných letech se nejvíce žen přistěhovalo do hl. m. Prahy v roce 2014 (20 350), nejméně žen se naopak přistěhovalo v roce 2011 (14 226). Podíl přistěhovaných žen v hl. m. Praze v roce 2018 dosahoval 47,8 %, a tak byl v mezikrajském srovnání pátý nejvyšší.

Počet vystěhovaných mužů i žen z hl. m. Prahy dlouhodobě kolísá. Počet vystěhovaných mužů z hl. m. Prahy byl 12 517 v roce 2009 a 14 615 v roce 2018. Ve sledovaném období se nejvíce mužů vystěhovalo z hl. m. Prahy v roce 2013 (18 906), nejméně mužů se naopak vystěhovalo v roce 2011 (11 025). Počet vystěhovaných žen z hl. m. Prahy byl v roce 2009 celkem 11 885 a v roce 2018 celkem 14 812. Ve sledovaných letech se nejvíce žen vystěhovalo z hl. m. Prahy v roce 2013 (16 864), nejméně žen se naopak vystěhovalo v roce 2011 (11 515). Podíl vystěhovaných žen v hl. m. Praze v roce 2018 činil 50,3 %, a tak byl v mezikrajském srovnání šestý nejnižší.

Přistěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v Praze v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Přistěhovalí muži	21 138	64,5	28,9	5,6	0,4
v tom podle věku					
do 29 let	10 765	88,7	10,5	0,4	-
30–39	6 039	52,3	41,7	5,1	0,0
40–49	2 666	27,6	55,4	15,6	0,4
50–59	1 022	12,1	60,9	25,5	0,6
60–69	417	12,2	57,8	25,2	4,3
70 a více let	229	4,4	55,5	20,5	17,0
Přistěhované ženy	19 365	60,3	29,0	7,8	2,1
v tom podle věku					
do 29 let	10 558	82,4	16,1	1,0	0,0
30–39	5 247	46,9	44,1	7,6	0,3
40–49	1 976	20,5	49,6	26,5	1,6
50–59	812	10,0	45,8	35,1	7,4
60–69	416	3,8	42,5	32,2	19,5
70 a více let	356	2,8	18,5	14,9	62,4

Na kolísání počtu vystěhovalých a přistěhovalých má vliv zejména migrace cizinců, kteří tvoří většinu migračního pohybu Prahy. Migraci cizinců ovlivňuje nejen aktuální situace na trhu práce, ale také legislativní vlivy (například zpřísnění nebo naopak uvolnění migrační politiky a získávání povolení k pobytu a k práci).

Vystěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v Praze v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Vystěhovalí muži	14 570	55,7	34,3	9,0	1,1
v tom podle věku					
do 29 let	6 074	93,2	6,4	0,2	-
30–39	3 442	47,7	46,2	5,6	0,1
40–49	2 408	24,7	55,8	18,9	0,4
50–59	1 294	10,6	62,2	25,8	0,9
60–69	925	6,6	66,2	23,1	3,8
70 a více let	472	3,4	55,1	21,0	20,1
Vystěhovalé ženy	14 791	52,3	32,4	11,1	4,2
v tom podle věku					
do 29 let	6 560	87,9	11,2	0,8	0,0
30–39	3 690	38,7	52,1	8,7	0,3
40–49	1 870	20,2	52,7	25,6	1,3
50–59	1 053	8,3	50,2	36,9	4,4
60–69	876	5,6	51,9	27,5	15,0
70 a více let	763	4,5	21,4	21,6	52,4

Zajímavá je struktura stěhujících se z pohledu věku a rodinného stavu. Struktura v posledních letech je více méně stabilní. Mezi stěhujícími jsou pouze malé rozdíly mezi muži a ženami, v různých kategoriích rodinného stavu se jedná o 2 až 4 procentních body. U mužů i u žen je největší podíl svobodných mezi stěhujícími se. To koresponduje i s věkovou strukturou stěhujících se. Nejvíce přistěhovalých je ve věku do 29 let a to jak u mužů, tak u žen (50,9 % přistěhovalých mužů a 54,5 % přistěhovalých žen). Zastoupení ostatních věkových kategorií se se vzrůstajícím věkem snižuje jak u mužů, tak u žen. U vystěhovalých osob je situace podobná, rozdíly mezi ženami a muži jsou malé. Nejvíce vystěhovalých osob je ve věku do 29 let (41,7 % vystěhovalých mužů a 44,4 % vystěhovalých žen).

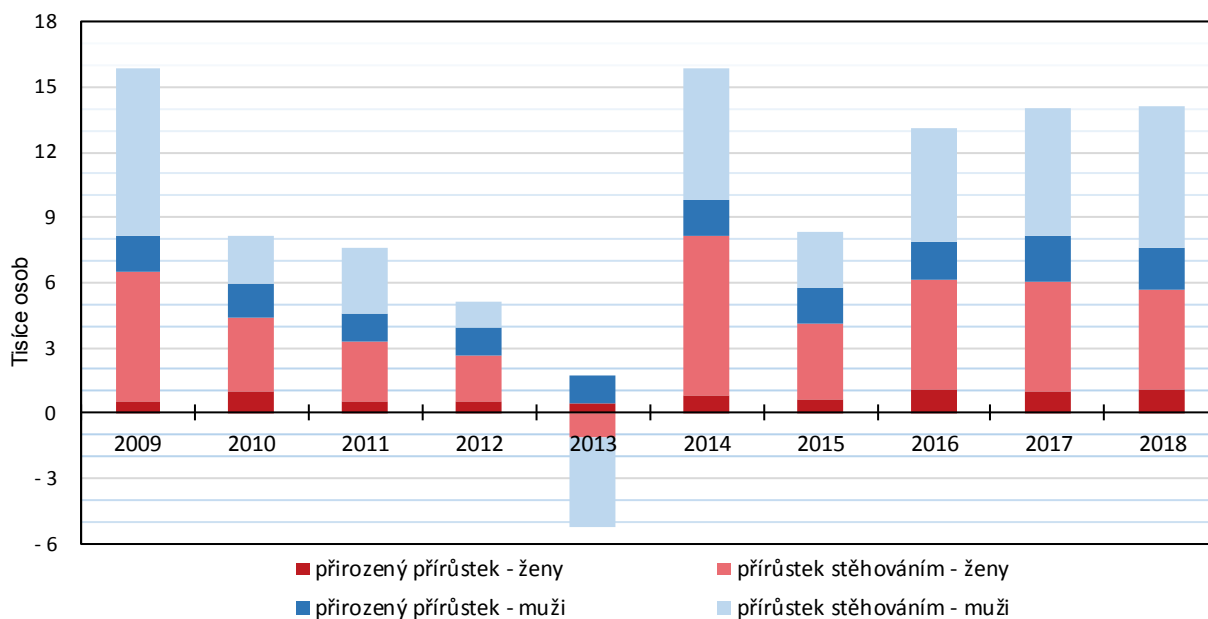
Přírůstek stěhování u mužů i žen v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji kolísá. Na přírůstku stěhování u obou pohlaví se dlouhodobě značnou měrou podílela zahraniční migrace. U mužů byl přírůstek stěhování 7 680 osob v roce 2009 a 6 523 osob v roce 2018. Ve sledovaných letech byl u mužů nejvyšší přírůstek stěhování v roce 2009, naopak nejvyšší úbytek stěhování muži zaznamenali v roce 2013 (–4 196 osob). U mužů byl ve všech letech období 2009–2018 kladný přírůstek stěhování s cizinou s výjimkou roku 2013 (–2 943 osob), naopak vnitřní migrací docházelo každoročně k úbytku stěhování vyjma roku 2016 (1 103 osob). U žen byl přírůstek stěhování 6 012 osob v roce 2009 a 4 553 osob v roce 2018. Ve sledovaných letech byl u žen nejvyšší přírůstek stěhování v roce 2014 (7 326 osob), naopak nejvyšší úbytek stěhování ženy zaznamenaly v roce 2013 (–1 101 osob). Ve srovnání s muži také ženy ve všech letech období 2009–2018 vykazovaly kladný přírůstek stěhování s cizinou s výjimkou roku 2013 (–641 osob), ovšem vnitřní migrací docházelo každoročně k úbytku stěhování vyjma období let 2014–2017. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl přírůstek stěhování u mužů i žen v hl. m. Praze druhý nejvyšší ze všech krajů a to po Středočeském kraji (8 028 mužů, 7 420 žen).

Přirozený přírůstek mužů i žen v hl. m. Praze se v dlouhodobém vývoji zvyšuje. U mužů byl přirozený přírůstek 1 598 osob v roce 2009 a 1 936 osob v roce 2018. Ve sledovaných letech byl u mužů nejvyšší přirozený přírůstek v roce 2017 (2 125 osob), naopak jejich nejnižší přirozený přírůstek byl v roce 2012 (1 275 osob). U žen byl přirozený přírůstek 525 osob v roce 2009 a v roce 2018 to bylo 1 107 osob. Ve sledovaných letech byl u žen nejvyšší přirozený přírůstek právě v roce 2018, naopak nejnižší přirozený přírůstek u žen byl v roce 2013 (393 osob). V dlouhodobém vývoji každoročně muži vykazovali vyšší přirozený přírůstek než ženy, protože se rodilo více chlapců než děvčat a zemřelo více žen než mužů. V mezikrajském srovnání v roce 2018

byl přirozený přírůstek u mužů i žen v hl. m. Praze nejvyšší ze všech krajů. U mužů byl po hl. m. Praze nejvyšší přirozený přírůstek v krajích Jihomoravském (580 osob) a Středočeském (566 osob). U žen se ve výši přirozeného přírůstku za hl. m. Prahou umístily kraje Středočeský (523 osob) a Jihomoravský (472 osob).

Přirozený a migrační přírůstek podle pohlaví v Praze v letech 2009 až 2018

Celkový přírůstek u mužů i žen v hl. m. Praze v dlouhodobém vývoji kolísá. Vliv na to má zejména stěhování, jehož rozsah se v čase proměňuje více, než v případě přirozené měny obyvatel. U mužů byl celkový přírůstek 9 278 osob v roce 2009 a 8 459 osob v roce 2018. Ve sledovaných letech byl u mužů nejvyšší celkový přírůstek v roce 2009, naopak celkový úbytek muži zaznamenali jen v roce 2013 (-2 871 osob). U žen byl celkový přírůstek 6 537 osob v roce 2009 a 5 660 osob v roce 2018. Ve sledovaných letech byl u žen nejvyšší celkový přírůstek v roce 2014 (8 115 osob), naopak celkový úbytek zaznamenaly ženy pouze v roce 2013 (-708 osob). V mezikrajském srovnání v roce 2018 byl celkový přírůstek u mužů i žen v hl. m. Praze druhý nejvyšší ze všech krajů a to po Středočeském kraji (8 594 mužů, 7 943 žen).

Při sčítání lidu, domů a bytů byl mimo jiné zjišťován údaj o místě bydliště matky v době narození sčítané osoby, tedy údaj o místě prvního bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození. Nejednalo se tedy o přesné místo narození, které je u většiny osob zpravidla dáno místem porodnice, a které tak pro vyhodnocení migračního pohybu nemá velkou vypovídací schopnost. Srovnání místa narození a místa bydliště poskytuje informace o výsledcích dlouhodobého migračního pohybu obyvatelstva. Výsledkem zpracování je **podíl „původního“ obyvatelstva**. Pro tento ukazatel se také používá označení „podíl rodáků“, což nejjednodušeji vystihuje podstatu tohoto ukazatele. Neznamena to však, že se tyto osoby nikdy nestěhovaly. Tento údaj nevypovídá o migračních pohybech mezi narozením a datem sčítání.

Údaje o místě narození nebyly zjištěny u 1,5 % mužů a 1,2 % žen. Ve skutečnosti byl u dalších 4,8 % mužů a 4,9 % žen tento údaj zjištěn jen s neuspokojivou přesností. Převážně se jednalo o uvedení místa narození v ČR bez bližšího místa určení.

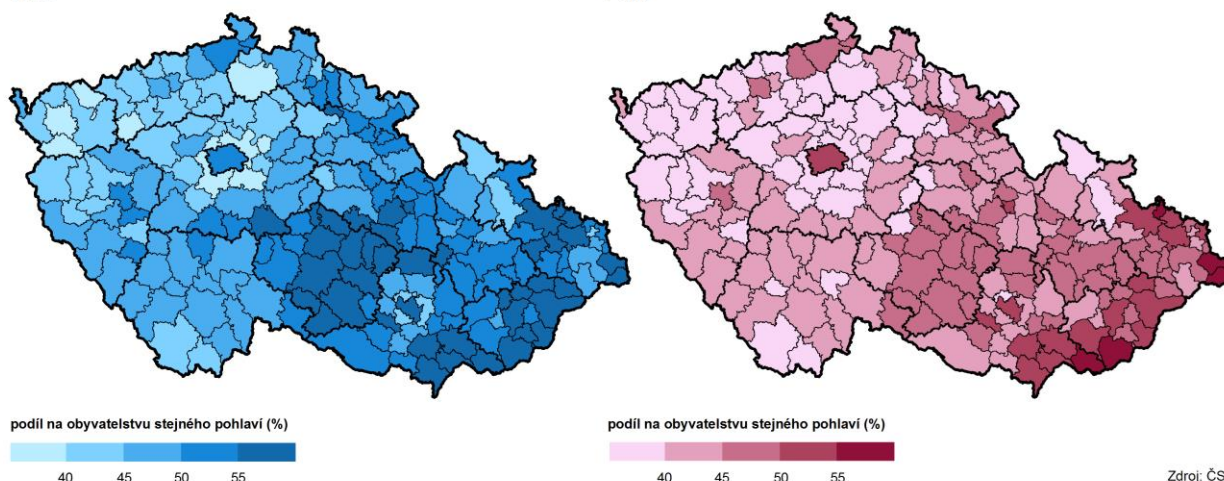
Ke dni sčítání 2011 žilo v hlavním městě 613 738 mužů a 655 058 žen. Z toho se 82,1 % mužů a 85,5 % žen narodilo v ČR. V zahraničí se narodilo 16,4 % mužů a 13,4 % žen, z toho přibližně pětina mužů (19,7 %) a čtvrtina žen (26,4 %) na Slovensku. U 1,5 % mužů a 1,2 % žen tento údaj nebyl zjištěn. Podíl rodilých Pražanů (osob, které se narodily v obci bydliště) byl v případě mužů 51,6 % a u žen 49,9 %.

Rodáci podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

(ze zjištěných hodnot)

Muži

Ženy

Zdroj: ČSÚ

Podíl osob narozených v obci obvyklého bydliště byl tedy vyšší u mužů. Dlouhodobě zde hraje roli skutečnost, že ženy se při založení rodiny častěji stěhují za svým partnerem a v novém bydlišti zůstávají i ve vyšším věku. Pro muže i ženy ve věkových skupinách 0–14 let a 65 a více let platilo, že více než 90 % z nich se narodilo v ČR. Rozdíl mezi těmito věkovými skupinami byl v tom, že muži i ženy ve věku 0–14 let se v naprosté většině případů narodili v obci bydliště (muži v 86,8 % případů, ženy v 86,7 % případů). Naproti tomu muži i ženy ve věkové skupině 65 a více let se narodili kromě obce svého bydliště (muži v 44,8 % případů, ženy v 43,2 % případů) ve výrazném zastoupení také v jiném kraji (muži v 38,9 % případů, ženy v 40,6 % případů). Muži i ženy ve věkové skupině 15–64 let dosahovali nižšího podílu narozených v obci bydliště (muži 46,8 %, ženy 45,7 %), protože nezanedbatelná část z nich se narodila v jiném kraji (muži 26,8 %, ženy 32,1 %). Muži i ženy ve věku 15–64 let navíc dosahovali nižšího podílu osob narozených v ČR (muži 78,4 %, ženy 82,3 %), protože část z nich se narodila v zahraničí (muži 20,0 %, ženy 16,4 %).

Obyvatelstvo podle místa bydliště matky v době narození, pohlaví a věku v Praze

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina			Ženy celkem	z toho věková skupina		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	613 738	78 744	450 904	80 790	655 058	74 878	457 417	120 239
v tom (%)								
narození v České republice	82,1	94,7	78,4	91,8	85,5	94,7	82,3	92,3
z toho:								
v obci bydliště	51,6	86,8	46,8	44,8	49,9	86,7	45,7	43,2
v jiné obci okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
v jiném okrese kraje	-	-	-	-	-	-	-	-
v jiném kraji	25,7	6,7	26,8	38,9	30,6	6,8	32,1	40,6
narození v zahraničí	16,4	4,8	20,0	7,6	13,4	4,8	16,4	7,3
z toho ve Slovenské republice	3,2	0,3	3,6	4,1	3,5	0,3	3,9	3,9
nezjištěno	1,5	0,5	1,6	0,6	1,2	0,6	1,3	0,4

Místo narození v jiném kraji než v kraji bydliště, uvedlo při sčítání 25,7 % mužů a 30,6 % žen. Muži, kteří se narodili v jiném kraji, nejčastěji pocházeli ze Středočeského kraje (celkem 41 492 mužů, nejvíce z okresů Praha-východ a Praha-západ) a z Ústeckého kraje (celkem 15 185 mužů, nejvíce z okresů Děčín a Litoměřice). Ženy, které bydlí v Praze, ale nenarodily se zde, také nejčastěji pocházely ze Středočeského kraje (celkem 56 087 žen, nejvíce ze stejných okresů jako muži), ale téměř stejné počty žen pocházely z Ústeckého (celkem 18 392 žen, stejně jako u mužů jich bylo nejvíce z Litoměřic a Děčína) a z Jihočeského kraje (celkem 18 382 žen, nejvíce z okresu Tábor).

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra)

Důležitou charakteristikou obyvatelstva kromě věkové struktury je jeho složení podle rodinného stavu. Nejspolehlivějším zdrojem údajů o rodinném stavu obyvatelstva je Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo naposledy v roce 2011. Rodinný stav obyvatel je obecně ovlivňován vývojem sňatečnosti a rozvodovosti v uplynulém období. Když je obyvatelstvo ve vyšším věku, jeho strukturu podle rodinného stavu ovlivňuje zejména rozdílná úroveň úmrtnosti mužů a žen. Na počty a podíly osob podle rodinného stavu, pohlaví a věku dále působí nepravidelnosti věkové struktury zmíněné výše.

Při hodnocení rodinného stavu podle pohlaví se vždy projevuje vyšší úmrtnost mužů a dožívání se vyššího věku žen. Muži byli převážně svobodní (46,5 %) a ženatí (40,7 %). Rozvedených mužů bylo 9,3 % a ovdovělí představovali 2,2 % mužů. Mezi ženami převažovaly svobodné (38,2 %) a žijící v manželství (37,4 %). Zbývajících 13,3 % žen bylo rozvedených a 10,4 % ovdovělých. Se zvyšujícím se věkem přirozeně přibývá podíl ovdovělých, v případě žen se jedná o výrazně vyšší hodnoty. V důsledku zvýšené úmrtnosti mužů bylo ze všech žen ve věku 80 a více let 70,4 % ovdovělých, zatímco z mužů ve věku 80 a více let bylo ovdovělých pouze 28,7 %.

Obyvatelstvo podle rodinného stavu, pohlaví a věku v Praze

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	613 738	46,5	40,7	9,3	2,2	655 058	38,2	37,4	13,3	10,4
z toho ve věku										
0–14 let	78 744	100,0	x	x	x	74 878	100,0	x	x	x
15–19 let	28 045	98,0	0,1	0,1	-	27 474	97,9	0,3	0,0	-
20–24 let	43 553	95,8	2,3	0,2	0,0	44 204	92,2	5,7	0,5	0,0
25–29 let	56 938	83,4	14,1	1,1	0,0	57 290	73,1	23,2	2,6	0,1
30–34 let	66 662	57,7	36,5	4,5	0,0	63 310	45,4	45,9	7,6	0,2
35–39 let	58 367	36,0	52,4	10,3	0,1	54 465	26,0	57,0	15,5	0,7
40–49 let	82 960	18,7	60,4	19,0	0,4	81 967	11,7	58,8	26,2	2,2
50–59 let	75 217	10,6	65,7	21,0	1,6	82 550	6,3	59,8	26,3	6,7
60–69 let	70 049	5,6	72,8	16,6	4,5	84 810	4,3	56,1	21,2	17,9
70–79 let	32 195	3,2	75,0	10,0	11,3	46 059	3,1	39,1	14,9	42,7
80 a více let	17 708	2,2	62,9	5,9	28,7	35 527	3,3	15,1	11,1	70,4

Při sčítání lidu, domů a bytů byly také zjišťovány odpovědi na otázky týkající se **národnosti a náboženské víry**. Vyplnění těchto otázek nebylo povinné, jednalo se o dobrovolnou odpověď. Údaj vyplňoval každý občan podle svého rozhodnutí, včetně možnosti uvedení dvou národností či neuvedení žádné.

Ačkoliv se jednalo o dobrovolný údaj, otázku týkající se národnosti vyplnilo 70,6 % mužů, 75,2 % žen. Z mužů a žen, kteří otázku národnosti vyplnili, se k české národnosti přihlásilo 87,7 % mužů a 89,7 % žen. Druhou nejčastější uváděnou národností u mužů i žen byla národnost slovenská (2,4 % mužů; 2,5 % žen), třetí místo obsadila národnost ukrajinská (2,4 % u mužů a 2,2 % u žen). Osoby se slovenskou národností jsou vzhledem ke společné historii Česka a Slovenska dlouhodobě významněji zastoupeny v populaci Prahy. Osob s ukrajinskou národností přibývá zejména díky pracovní migraci.

Populace menšinových národností se odlišovaly v demografických charakteristikách od většinové populace. Například převaha v zastoupení mužů nad ženami byla zjištěna u národností romské (63,9 % mužů a 36,1 % žen), moravské (57,5 % mužů a 42,5 % žen), německé (55,1 % mužů a 44,9 % žen) a vietnamské (55,0 % mužů a 45,0 % žen). Naopak nejvyšší podíl žen byl zaznamenán u národností polské (39,6 % mužů a 60,4 % žen) a ruské (40,4 % mužů a 59,6 % žen). Z hlediska věkového složení se všechny menšinové národnosti vyznačovaly mladší věkovou strukturou ve srovnání s obyvatelstvem české národnosti. Všechny menšinové národnosti u mužů i žen vykazovaly oproti obyvatelstvu české národnosti vyšší podíl osob ve věkové skupině 15–64 let a naopak měly nižší podíl osob ve věku 65 a více let.

Obyvatelstvo podle národnosti, pohlaví a věku v Praze

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina (%)			Ženy celkem	z toho věková skupina (%)		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	613 738	12,8	73,5	13,2	655 058	11,4	69,8	18,4
z toho národnost:								
česká	379 825	13,2	69,6	17,0	441 863	10,8	66,8	22,2
slovenská	10 562	5,1	83,1	11,5	12 527	3,6	84,6	11,7
ukrajinská	10 462	9,7	89,0	0,6	10 854	9,1	89,1	1,3
ruská	3 805	13,6	82,5	3,4	5 608	8,4	82,9	8,3
vietnamská	3 469	15,2	83,3	0,5	2 844	17,2	81,0	1,1
moravská	2 157	3,5	82,0	14,3	1 597	3,6	83,6	12,6
čínská	1 295	18,5	79,4	1,5	1 082	17,1	79,9	2,2
polská	681	7,2	86,8	5,9	1 040	5,4	84,3	10,0
maďarská	701	4,4	78,6	16,5	718	4,9	79,4	15,3
německá	696	6,2	78,4	14,7	568	7,6	72,9	19,4
romská	235	11,5	86,0	2,1	133	16,5	79,7	3,8
neuveďeno	180 511	12,7	79,0	7,2	162 601	13,5	74,5	11,1

Údaje o náboženském vyznání vyplňoval každý občan podle svého rozhodnutí. Uvedení tohoto údaje bylo nepovinné, stejně jako v případě otázky národnosti. Občané, pokud se rozhodli na otázku odpovědět, mohli využít uvedení odpovědi „bez náboženské víry“ nebo „věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“ nebo „věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti“ s možností doplnění konkrétní církve či náboženské společnosti.

Možnost nezodpovězení otázky týkající se náboženské víry využilo 45,0 % mužů a 43,2 % žen. Podíl osob bez vyznání byl u mužů 37,9 % a u žen 36,2 %. Pokud vezmeme v úvahu obě kategorie věřících (nehlásících se i hlásících se), mezi muži bylo 17,1 % věřících osob, z žen bylo 20,6 % věřících. Podíl osob, které se označily za věřící, ale nehlásily se k žádné církvi, byl u mužů 7,0 % a u žen 8,7 %. Podíl věřících hlásících se k církvi nebo náboženské společnosti byl u mužů 10,0 % a u žen dosahoval výše 11,8 %.

Obyvatelstvo podle náboženské víry, pohlaví a věku v Praze (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina			Ženy celkem	z toho věková skupina		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	613 738	78 744	450 904	80 790	655 058	74 878	457 417	120 239
z toho (%):								
věřící – nehlásící se k církvi	7,0	5,7	76,4	17,9	8,7	4,5	72,3	23,2
věřící – hlásící se k církvi	10,0	10,0	64,0	26,0	11,8	7,5	55,5	36,9
z toho:								
Církev římskokatolická	5,5	10,8	55,1	33,9	7,1	7,5	50,3	42,0
Českobratrská církev evangelická	0,5	10,2	55,6	34,0	0,6	7,4	46,8	45,7
Pravoslavná církev v českých zemích	0,5	11,4	84,0	4,3	0,5	9,7	83,1	6,9
Církev československá husitská	0,4	5,6	40,1	54,1	0,6	3,3	31,5	65,1
bez náboženské víry	37,9	13,3	75,9	10,8	36,2	12,4	75,0	12,6
neuveďeno	45,0	14,2	74,2	11,6	43,2	13,1	69,8	17,1

Z hlediska konkrétní církve či náboženské společnosti byli mezi muži i ženami nejvíce zastoupeni vyznavači římskokatolické církve. K této církvi se přihlásilo 5,5 % mužů a 7,1 % žen. Pokud vezmeme v úvahu jen zodpovězené údaje, k římskokatolické církvi se hlásilo 9,9 % mužů a 12,5 % žen ze všech osob s uvedeným údajem o náboženské víře. Z celkového počtu věřících osob hlásících se k církvi nebo náboženské společnosti se k římskokatolické církvi hlásilo dokonce 54,5 % mužů a 60,2 % žen. Převažující zastoupení osob vyznávajících římskokatolickou církev bylo zřejmé také napříč věkovými skupinami v rámci obou pohlaví. Populace mužů i žen hlásících se k římskokatolické církvi měly navíc mladší věkovou strukturu než populace hlásících se k Českobratrské církvi evangelické a Církvi československé husitské, které byly druhou a třetí nejčastěji zastoupenou církví. Zajímavé je také poměrně vysoké zastoupení věřících, kteří se hlásili k církvi, která není typicky „česká“, tedy k Pravoslavné církvi v českých zemích. Z celkového počtu hlásících se k církvi

se jich k této církvi přihlásilo 5,4 % mužů a 4,4 % žen. U těchto osob je oproti ostatním uvedeným církvím výrazná dominance mužů v produktivním věku, což souvisí s tím, že se k této církvi se převážně hlásí cizinci z Ukrajiny či Ruska.

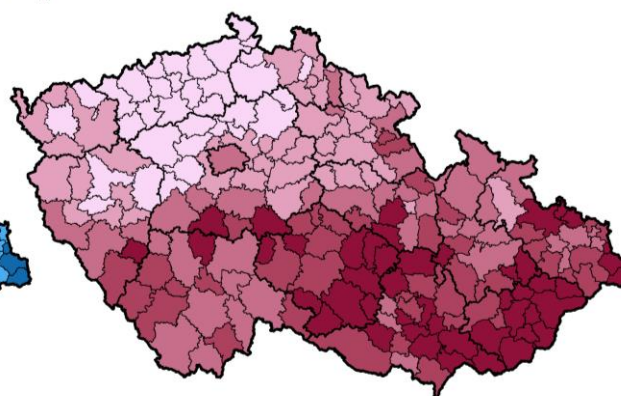
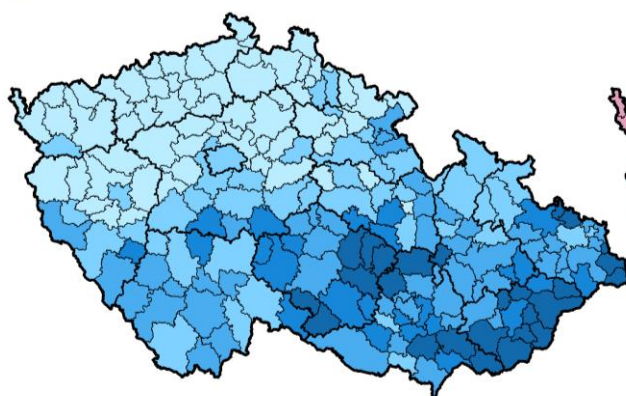
K náboženskému vyznání se častěji hlásily ženy, převaha žen byla charakteristická také pro všechny nejčastěji zastoupené církve či náboženské společnosti. Rozdíly v náboženském vyznání lze sledovat v rozložení podle věku. S věkem se zvyšoval podíl osob s vyplněným údajem k otázce náboženského vyznání. S věkem také narůstal podíl věřících v obou kategoriích – hlásící se i nehlásící, ve věkové skupině 15–64 let bylo u mužů 16,1 % a u žen 18,4 % věřících z dané věkové skupiny, ve věkové skupině 65 a více let to bylo u mužů již 29,4 % a u žen 34,8 % osob v dané věkové kategorii.

Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

(z osob s uvedeným vztahem k víře)

Muži

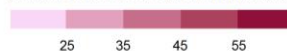
Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

Projekce obyvatelstva do roku 2050

Podle projekce obyvatelstva by se měl zvýšit počet obyvatel hl. m. Prahy do roku 2050 na 1 385 358 osob, z toho by mělo být 676 911 mužů a 708 447 žen (tj. 51,1 %). Dále by podle projekce obyvatelstva mělo v následujících letech probíhat stárnutí populace. Projekce dále předpokládá, že v hl. m. Praze dojde do roku 2050 ke zvýšení hodnoty naděje dožití mužů na 84,6 let a žen na 88,9 let, přičemž hodnoty naděje dožití mužů a žen se budou nadále sblížovat.

Dne 28. listopadu 2019 bude publikována nová projekce obyvatelstva do roku 2070.